

EBA/GL/2020/02

2 Απριλίου 2020

Κατευθυντήριες γραμμές

σχετικά με τις νομοθετικές και μη
νομοθετικές στάσεις πληρωμών δανείων
που εφαρμόζονται εξαιτίας της κρίσης
του COVID-19

1. Υποχρεώσεις συμμόρφωσης και υποβολής στοιχείων

Καθεστώς των κατευθυντήριων γραμμών του παρόντος εγγράφου

1. Το παρόν έγγραφο περιέχει κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες εκδίδονται βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010¹. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες αρχές και τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφωθούν με τις κατευθυντήριες γραμμές.
2. Οι κατευθυντήριες γραμμές συνιστούν την άποψη της EAT σχετικά με τις ενδεδειγμένες εποπτικές πρακτικές στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοοικονομικής Εποπτείας ή σχετικά με τον τρόπο ορθής εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας σε συγκεκριμένο τομέα. Οι αρμόδιες αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, προς τις οποίες απευθύνονται οι κατευθυντήριες γραμμές, πρέπει να συμμορφωθούν ενσωματώνοντάς τις δεόντως στις πρακτικές τους (π.χ. τροποποιώντας το νομικό τους πλαίσιο ή τις εποπτικές διαδικασίες τους), συμπεριλαμβανομένων των σημείων στα οποία οι κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται κυρίως στα ιδρύματα.

Απαιτήσεις υποβολής στοιχείων

3. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να γνωστοποιήσουν στην EAT εάν συμμορφώνονται ή προτίθενται να συμμορφωθούν προς τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ή άλλως να εκθέσουν τους λόγους μη συμμόρφωσης έως τις 3 Ιουνίου 2020. Εάν η προθεσμία γνωστοποίησης παρέλθει άπρακτη, η EAT θα θεωρήσει ότι οι αρμόδιες αρχές δεν συμμορφώνονται. Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να αποσταλούν, με την υποβολή του εντύπου που διατίθεται στον ιστότοπο της EAT με την επισήμανση «EBA/GL/2020/02». Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να υποβληθούν από πρόσωπα δεόντως εξουσιοδοτημένα να γνωστοποιήσουν τη συμμόρφωση εκ μέρους των αρμόδιων αρχών τους. Οποιαδήποτε μεταβολή στην κατάσταση συμμόρφωσης πρέπει επίσης να αναφέρεται στην EAT.
4. Οι γνωστοποιήσεις θα δημοσιευθούν στον ιστότοπο της EAT σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 12).



2. Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Αντικείμενο

5. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές προσδιορίζουν την προληπτική αντιμετώπιση νομοθετικών και μη νομοθετικών στάσεων πληρωμών δανείων που θεσπίστηκαν ως απόκριση στην πανδημία της νόσου COVID-19.

Πεδίο εφαρμογής

6. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται σε σχέση με την εφαρμογή του ορισμού της αθέτησης σύμφωνα με το άρθρο 178 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 και την κατηγοριοποίηση της ρύθμισης σύμφωνα με το άρθρο 47β του εν λόγω κανονισμού.

Αποδέκτες

7. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται στις αρμόδιες αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο i) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, και στα πιστωτικά ιδρύματα, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013.

Ορισμοί

8. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά, οι όροι που χρησιμοποιούνται και ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 έχουν την ίδια έννοια και στις κατευθυντήριες γραμμές.

3. Εφαρμογή

Ημερομηνία εφαρμογής

9. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται από τις 02/04/2020.

4. Αντιμετώπιση των στάσεων πληρωμών

Κριτήρια για τις γενικές στάσεις πληρωμών

10. Για τους σκοπούς αυτών των κατευθυντήριων γραμμών, ως στάση πληρωμών νοείται η γενική στάση πληρωμών όταν πληρούνται όλες οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- (α) η στάση πληρωμών βασίζεται στην εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία (νομοθετική στάση πληρωμών) ή σε μη νομοθετική πρωτοβουλία ενός ιδρύματος για παύση πληρωμών στο πλαίσιο σχήματος στάσης πληρωμών σε κλάδο ή τομέα επιχειρηματικής δραστηριότητας, όπως έχει συμφωνηθεί με τον τραπεζικό κλάδο ή συντονίζεται εντός του τραπεζικού κλάδου ή σημαντικού μέρους αυτού, δυνητικά σε συνεργασία με δημόσιες αρχές, έτσι ώστε η συμμετοχή στο σχήμα στάσης πληρωμών να είναι ανοικτή και να λαμβάνονται στο πλαίσιο αυτού του καθεστώτος παρόμοια μέτρα παύσης πληρωμών από τα σχετικά πιστωτικά ιδρύματα (μη νομοθετική στάση πληρωμών).
- (β) η στάση πληρωμών εφαρμόζεται σε μεγάλη ομάδα πιστούχων που προκαθορίζονται με βάση ευρεία κριτήρια, τα οποία κριτήρια για τον προσδιορισμό του πεδίου εφαρμογής της στάσης πληρωμών πρέπει να επιτρέπουν στον πιστούχο να επωφελείται της στάσης πληρωμών χωρίς αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητάς του· παραδείγματα τέτοιων κριτηρίων περιλαμβάνουν την κατηγορία των ανοιγμάτων ή των υπο-ανοιγμάτων, τον επιχειρηματικό τομέα, το φάσμα προϊόντων ή τη γεωγραφική τοποθεσία. Το πεδίο εφαρμογής της στάσης πληρωμών δύναται να περιοριστεί μόνο σε πιστούχους που εξυπηρετούν τις υποχρεώσεις τους, οι οποίοι δεν είχαν αντιμετωπίσει δυσχέρειες πληρωμής πριν από την εφαρμογή της στάσης πληρωμών, αλλά δεν πρέπει να περιοριστεί μόνο στους πιστούχους που αντιμετώπισαν οικονομικές δυσχέρειες πριν από την έξαρση της πανδημίας του COVID-19.
- (γ) η στάση πληρωμών προβλέπει μόνο μεταβολές στο χρονοδιάγραμμα των πληρωμών, και συγκεκριμένα με αναστολή, αναβολή ή μείωση των καταβολών των ποσών του κεφαλαίου, των τόκων ή ολόκληρων δόσεων, για προκαθορισμένο περιορισμένο χρονικό διάστημα· δεν πρέπει να μεταβληθούν οποιοδήποτε άλλοι όροι και προϋποθέσεις των δανείων, όπως το επιτόκιο.
- (δ) η στάση πληρωμών προβλέπει τους ίδιους όρους για τις μεταβολές στα χρονοδιαγράμματα πληρωμών σε όλα τα ανοίγματα που υπόκεινται στη στάση πληρωμών, ακόμα και αν η εφαρμογή της στάσης πληρωμών δεν είναι υποχρεωτική για τους πιστούχους.

(ε) η στάση πληρωμών δεν εφαρμόζεται σε νέες συμβάσεις δανείων που συνάπτονται μετά την ημερομηνία ανακοίνωσης της στάσης πληρωμών·

(στ) η στάση πληρωμών συστήθηκε ως απόκριση προς την πανδημία της νόσου COVID-19 και εφαρμόστηκε πριν τις 30 Σεπτεμβρίου 2020. Ωστόσο, η συγκεκριμένη προθεσμία μπορεί να αναθεωρηθεί στο μέλλον ανάλογα με την εξέλιξη της ισχύουσας κατάστασης που συνδέεται με την πανδημία του COVID-19.

Ξεχωριστές γενικές στάσεις πληρωμών ενδέχεται να εφαρμόζονται σε διαφορετικά ευρεία τμήματα πιστούχων ή ανοιγμάτων.

Κατηγοριοποίηση βάσει του ορισμού της ρύθμισης

11. Στις περιπτώσεις που η γενική στάση πληρωμών πληροί τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 10 και εφαρμόζεται σε όλα τα ανοίγματα ενός ιδρύματος που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των στάσεων πληρωμών, τα εν λόγω μέτρα δεν πρέπει να μεταβάλλουν την κατηγοριοποίηση των ανοιγμάτων βάσει του ορισμού της ρύθμισης σύμφωνα με το άρθρο 47β του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 ή να μεταβάλλουν την αντιμετώπιση τους ως ανοιγμάτων προς επείγουσα αναδιάρθρωση σύμφωνα με το άρθρο 178 παράγραφος 3 στοιχείο δ) του εν λόγω κανονισμού. Συνεπώς, η εφαρμογή της γενικής στάσης πληρωμών καθαυτή δεν πρέπει να επιφέρει την ανακατάταξη του ανοίγματος ως ανοίγματος με ανοχή (είτε εξυπηρετούμενου είτε μη εξυπηρετούμενου), εκτός εάν ένα άνοιγμα έχει ήδη κατηγοριοποιηθεί ως άνοιγμα με ανοχή κατά τον χρόνο εφαρμογής της στάσης πληρωμών.
12. Στην περίπτωση που τα ιδρύματα χορηγούν νέα δάνεια σε πιστούχους που υπόκεινται σε γενική στάση πληρωμών, αυτό δεν οδηγεί αυτόματα στην ανακατάταξη των ανοιγμάτων ως ανοιγμάτων σε καθεστώς ανοχής. Ωστόσο, η κατηγοριοποίηση πρέπει να εξετάζεται κατά περίπτωση σύμφωνα με το άρθρο 47β του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013.

Εφαρμογή του ορισμού της αθέτησης σε ανοίγματα που υπόκεινται σε στάσεις πληρωμών

13. Στις περιπτώσεις που μια γενική στάση πληρωμών πληροί τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 10, πρέπει να αντιμετωπίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 16 έως 18 των κατευθυντήριων γραμμών της EAT σχετικά με την εφαρμογή του ορισμού της αθέτησης, οι οποίες εκδόθηκαν βάσει του άρθρου 178 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013². Συνεπώς, για τον σκοπό του άρθρου 178 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 και σύμφωνα με το άρθρο 178 παράγραφος 2 στοιχείο ε) του εν λόγω κανονισμού, τα ιδρύματα πρέπει να υπολογίζουν την καθυστέρηση με βάση το αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα των πληρωμών που προκύπτει λόγω της εφαρμογής κάθε στάσης πληρωμών. Παρομοίως, για τον

² EBA/GL/2016/07 της 28ης Σεπτεμβρίου 2016 σχετικά με την εφαρμογή του ορισμού της αθέτησης δυνάμει του άρθρου 178 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, η οποία διατίθεται στη διεύθυνση [https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/1597103/004d3356-a9dc-49d1-aab1-3591f4d42cbb/Final%20Report%20on%20Guidelines%20on%20default%20definition%20\(EBA-GL-2016-07\).pdf](https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/1597103/004d3356-a9dc-49d1-aab1-3591f4d42cbb/Final%20Report%20on%20Guidelines%20on%20default%20definition%20(EBA-GL-2016-07).pdf)

σκοπό του άρθρου 47α παράγραφος 3 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, τα ιδρύματα πρέπει να υπολογίζουν την καθυστέρηση με βάση το αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα των πληρωμών που προκύπτει από την εφαρμογή κάθε στάσης πληρωμών.

14. Καθ' όλη τη διάρκεια της στάσης πληρωμών, τα ιδρύματα πρέπει να αξιολογούν τη δυνητική πιθανή αδυναμία πληρωμής των πιστούχων που υπόκεινται στη στάση πληρωμών σύμφωνα με τις πολιτικές και τις πρακτικές που εφαρμόζονται συνήθως σε τέτοιες αξιολογήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες αυτές βασίζονται σε αυτόματους ελέγχους ενδείξεων πιθανής αδυναμίας πληρωμής. Στις περιπτώσεις διενέργειας μη αυτόματων αξιολογήσεων μεμονωμένων πιστούχων, τα ιδρύματα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα στη αξιολόγηση πιστούχων για τους οποίους οι επιπτώσεις της πανδημίας του COVID-19 είναι πιθανότερο να μετατραπούν σε μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές δυσχέρειες ή αδυναμία εξόφλησης χρεών/ πτώχευση.
15. Στις αξιολογήσεις της πιθανής αδυναμίας πληρωμής μεμονωμένων πιστούχων μετά τη λήξη της εφαρμογής των στάσεων πληρωμών που αναφέρονται στην παράγραφο 10, τα ιδρύματα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα στην αξιολόγηση των παρακάτω περιπτώσεων:
 - (α) όταν οι οφειλέτες αντιμετωπίζουν καθυστερήσεις πληρωμών σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά τη λήξη της στάσης πληρωμών·
 - (β) όταν εφαρμόζονται οποιαδήποτε μέτρα ρύθμισης σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά τη λήξης της στάσης πληρωμών.
16. Τα ιδρύματα πρέπει να αξιολογούν την πιθανή αδυναμία πληρωμής με βάση το πιο επικαιροποιημένο χρονοδιάγραμμα πληρωμών που προκύπτει από την εφαρμογή της γενικής στάσης πληρωμών. Στις περιπτώσεις που ο πιστούχος έχει στη διάθεσή του τυχόν επιπρόσθετα μέτρα στήριξης που λαμβάνονται από δημόσιες αρχές λόγω της πανδημίας του COVID-19 και τα εν λόγω μέτρα ενδέχεται να επηρεάσουν την πιστοληπτική ικανότητά του, αυτά πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στην αξιολόγηση της πιθανής αδυναμίας πληρωμής. Ωστόσο, κάθε μορφή μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, όπως εγγυήσεις από τρίτους παρεχόμενες σε ιδρύματα, δεν πρέπει να απαλλάσσει τα ιδρύματα από την υποχρέωση αξιολόγησης της δυνητικής πιθανής αδυναμίας πληρωμής του πιστούχου ή να επηρεάζει τα αποτελέσματα της εν λόγω αξιολόγησης.

Έγγραφα τεκμηρίωσης και γνωστοποιήσεις

17. Στις περιπτώσεις που τα ιδρύματα εφαρμόζουν μη νομοθετική γενική στάση πληρωμών, πρέπει να το γνωστοποιούν στις εθνικές αρμόδιες αρχές τους και να παρέχουν όλες τις παρακάτω πληροφορίες:
 - (α) την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής της στάσης πληρωμών·
 - (β) τα κριτήρια επιλογής των ανοιγμάτων που υπόκεινται στη στάση πληρωμών, τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 10(β)·

- (γ) τον αριθμό των πιστούχων και το ύψος των ανοιγμάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της στάσης πληρωμών·
 - (δ) τους παρεχόμενους όρους με βάση τη στάση πληρωμών, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειας της στάσης πληρωμών·
 - (ε) την κατανομή των πιστούχων και των ανοιγμάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της στάσης πληρωμών στις βαθμίδες αξιολόγησης (ή ισοδύναμο μέτρο υπολογισμού του κινδύνου) που χρησιμοποιούνται για σκοπούς εσωτερικών αναφορών.
18. Οι εθνικές αρμόδιες αρχές πρέπει να γνωστοποιούν στην EAT οποιαδήποτε χρήση γενικών στάσεων πληρωμών στις περιοχές δικαιοδοσίας τους και να παρέχουν όλες τις παρακάτω πληροφορίες για κάθε στάση πληρωμών:
- (α) εάν πρόκειται για νομοθετική ή μη νομοθετική στάση πληρωμών·
 - (β) στην περίπτωση νομοθετικής στάσης πληρωμών, εάν είναι υποχρεωτική για τα ιδρύματα ή, εάν δεν είναι υποχρεωτική, εάν τα ιδρύματα ενθαρρύνονται δημοσίως με κάποιον τρόπο να χρησιμοποιήσουν τη στάση πληρωμών·
 - (γ) στην περίπτωση μη νομοθετικής στάσης πληρωμών, την έκταση χρήσης της στάσης πληρωμών από τον τραπεζικό κλάδο στην περιοχή δικαιοδοσίας τους·
 - (δ) την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής της στάσης πληρωμών·
 - (ε) τα κριτήρια επιλογής των ανοιγμάτων που υπόκεινται στη στάση πληρωμών, τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 10(β)·
 - (στ) τους παρεχόμενους όρους με βάση τη στάση πληρωμών, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειας της στάσης πληρωμών.
19. Τα ιδρύματα πρέπει να συλλέγουν και να έχουν άμεσα διαθέσιμες κατ' ελάχιστον όλες τις παρακάτω πληροφορίες:
- (α) σαφή προσδιορισμό των ανοιγμάτων ή των πιστούχων στους οποίους προσφέρθηκε στάση πληρωμών·
 - (β) σαφή προσδιορισμό των ανοιγμάτων ή των πιστούχων στους οποίους εφαρμόστηκε στάση πληρωμών·
 - (γ) τα ποσά των οποίων η καταβολή ανεστάλη, αναβλήθηκε ή μειώθηκε λόγω της εφαρμογής στάσης πληρωμών·
 - (δ) οποιαδήποτε οικονομική ζημία που προκλήθηκε από την εφαρμογή στάσης πληρωμών σε επιμέρους ανοίγματα και τις σχετικές επιβαρύνσεις απομείωσης.

